

บทที่ 6

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

6.1 สรุป

ในการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวเมืองประวัติศาสตร์ เชียงแสน อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ทำการศึกษาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จำนวน 400 ตัวอย่าง จากกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวเมืองประวัติศาสตร์ เชียงแสน สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวนั้น โดยการออกชุดแบบสอบถาม (Questionnaire) และหน่วยงานต่างๆ และเอกสารงานวิชาการที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสาขาเชียงราย ศูนย์ข้อมูล โครงการอนุรักษ์และบูรณะเมืองประวัติศาสตร์ เชียงแสน อินเทอร์เน็ตเป็นต้น และในการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวเมืองประวัติศาสตร์เชียงแสน อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ด้วยการใช้แบบจำลองโลจิท (Logit Model) โดยเทคนิควิธีการวิเคราะห์การประมาณภาวะความน่าจะเป็นสูงสุด (Maximum Likelihood Estimates: MLE) และเทคนิควิเคราะห์วิธี Marginal Effects

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวเมืองประวัติศาสตร์ เมืองเชียงแสน อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่มาท่องเที่ยวเมืองประวัติศาสตร์เชียงแสน เป็นเพศหญิง ร้อยละ 56.75 มีอายุเฉลี่ย 21-40 ปี ร้อยละ 53.50 สถานภาพ โสด ร้อยละ 53.25 สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 47 ส่วนใหญ่อาชีพของนักท่องเที่ยว เป็นพนักงานของบริษัทเอกชน ร้อยละ 28.75 มีรายได้ประจำเฉลี่ยอยู่ในช่วงระหว่าง 5,001 – 10,000 บาทเดือน ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมมาท่องเที่ยวกับครอบครัว ร้อยละ 48.25 และ มาเป็นครั้งแรก ร้อยละ 55.25 แหล่งที่ได้รับข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวเมืองประวัติศาสตร์เชียงแสนจากคำบอกเล่าจากเพื่อนฝูง ร้อยละ 29.75 สาเหตุที่เดินทางมาท่องเที่ยว เนื่องจากเพื่อนและครอบครัวชักชวน ร้อยละ 37.25 ใช้ระยะเวลาในการท่องเที่ยวโดยเฉลี่ย 2-4 ชั่วโมง จำนวน ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อวันต่ำกว่า 500 บาท คิดเป็นร้อยละ 60.50 และ นักท่องเที่ยวชาวไทยเห็นด้วยว่าฤดูกาลมีผลต่อการท่องเที่ยวมากถึง ร้อยละ 75.50

ผลการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยว เมืองประวัติศาสตร์เชียงแสน อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย พบว่าจากที่ทำการศึกษา 13 ตัวแปร มี 7 ตัวแปร ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสามารถนำไปอธิบายเปรียบเทียบได้แก่กลุ่มตัวอย่าง

นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 99% ได้แก่ ความพอใจปัจจัยด้านการคมนาคม(X_8) ความพอใจปัจจัยด้านความปลอดภัย (X_9) ความพอใจปัจจัยด้านการบริการ (X_{10}) ความพอใจปัจจัยด้านของที่ระลึก (X_{11}) – ความพอใจปัจจัยด้านบทบาทของภาครัฐ (X_{12}) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ได้แก่ ความพอใจปัจจัยด้านราคาสินค้าและบริการ (X_7) ที่ระดับความเชื่อมั่น 90 % ได้แก่ รายได้ประจำเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทยอยู่ในช่วงระหว่าง 5,001 – 10,00 บาทต่อเดือน การศึกษาในครั้งนี้ทำให้ทราบถึงพฤติกรรม และปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวเมืองประวัติศาสตร์เชียงใหม่ อำเภอเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านความปลอดภัย ด้านการคมนาคม ด้านการบริการ ด้านของที่ระลึก ด้านราคาสินค้าและบริการ ด้านบาทของภาครัฐ และด้านรายได้ของนักท่องเที่ยว สามารถนำไปใช้อ้างอิงเพื่อกำหนดเป็นนโยบายในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในระดับจังหวัด ระดับภูมิภาค ระดับประเทศ และระดับนานาชาติอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6.2 ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวเมืองประวัติศาสตร์เชียงใหม่ อำเภอเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ผลที่ได้รับจากการศึกษาในครั้งนี้ควรนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์โดยใช้เป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ สามารถนำมาปรับเป็นแผนในการพัฒนา และอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเมืองประวัติศาสตร์เชียงใหม่ต่อไป ดังข้อเสนอแนะที่พอสรุปได้ดังนี้ คือ

ปัจจัยด้านการคมนาคม เป็นที่ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการท่องเที่ยวเมืองประวัติศาสตร์เชียงใหม่มาก ดังนั้นหน่วยงานของภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญปัจจัยนี้มาก ๆ โดยให้มีการปรับปรุงถนนที่ใช้สัญจรภายในบริเวณเมืองประวัติศาสตร์ หรือระหว่างจุดโบราณสถานที่สำคัญๆ ให้มีความเหมาะสมสามารถใช้สัญจรไปมาสะดวกรวดเร็วและปลอดภัย อีกทั้งป้ายบอกเส้นทางการท่องเที่ยวมีความชัดเจน สวยงาม และเข้าใจง่ายเพื่อไม่ให้เกิดความสับสนระหว่างการท่องเที่ยวเมืองประวัติศาสตร์เชียงใหม่ นอกจากนี้ควรมีการจัดรถนำเที่ยวพิเศษเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจในเที่ยวชมเมืองโบราณสถาน และโบราณวัตถุ เนื่องจากพื้นที่บริเวณภายในเมืองประวัติศาสตร์เชียงใหม่มีพื้นที่กว้าง แต่ละสถานที่มีขนาดของพื้นที่ไม่ต่อเนื่องกัน

ปัจจัยด้านของที่ระลึกเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยวจากทุกมุมโลกเข้ามาท่องเที่ยวเมืองประวัติศาสตร์เชียงใหม่ เนื่องจากธรรมชาติของนักท่องเที่ยวแล้วนิยมนที่จะซื้อสินค้า

ที่แตกต่างจากที่ตนมีอยู่ หรือซื้อสินค้าในราคาถูก หรือสินค้าพื้นเมือง ตลอดจนของที่ระลึกต่างๆ ดังนั้นควรมีการกำหนดเกี่ยวกับร้านขายสินค้าที่ระลึกให้มีมาตรฐาน ได้แก่ สินค้าจะต้องได้มาตรฐาน มีคุณภาพดี มีราคาเหมาะสมกับคุณภาพของสินค้า และราคายุติธรรมอาจมีการแจกเครื่องหมายเพื่อรับรองคุณภาพของสินค้าแก่ร้านค้าที่ผ่านการตรวจสอบช่วยให้นักท่องเที่ยวมีความมั่นใจในคุณภาพของราคาสินค้า และบริการต่างๆ อีกทั้งควรมีการพัฒนาฝีมือแรงงานหรือการออกแบบให้มีมาตรฐานการผลิตที่ดีขึ้นนักท่องเที่ยวที่เข้ามาซื้อสินค้าที่ดี มีคุณภาพย่อมมีความพึงพอใจมากยิ่งขึ้นอยากกลับมาเที่ยวอีกครั้งพร้อมชักชวน และประชาสัมพันธ์ให้บุคคลอื่น ๆ เดินทางมาท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

ปัจจัยด้านบทบาทของภาครัฐ เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญเช่นกัน ดังนั้นภาครัฐควรมีนโยบายอย่างเข้มงวดเกี่ยวกับโบราณสถานและโบราณวัตถุในเมืองประวัติศาสตร์เชียงใหม่ เนื่องจากสถานที่ท่องเที่ยวเหล่านี้จะเสื่อมสภาพไปตามกาลเวลา ตามสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และขณะเดียวกันมนุษย์มีส่วนช่วยการทำลาย ทำให้อายุการใช้งานของโบราณสถาน โบราณวัตถุเสื่อมสลายเร็วขึ้น จึงจำเป็นต้องมีการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุไว้ให้นานที่สุด จากผลการศึกษาดังกล่าวสามารถนำมาเป็นนโยบายของภาครัฐในการกำหนดออกกฎหมาย และกำหนดบทลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดให้ชัดเจน ในการควบคุมดูแลรักษาโบราณสถาน โบราณวัตถุ กำหนดนโยบายจัดหางบประมาณหรือเงินทุนมาใช้จ่ายในการบูรณะซ่อมแซมให้พอเพียง เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการบูรณะซ่อมแซมโบราณสถาน โบราณวัตถุมีจำนวนมาก หรืออาจขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศหากทางภาครัฐมีการจัดสรรไม่พอเพียง ในการซ่อมแซมบูรณะโบราณสถาน โบราณวัตถุ ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญทางด้านโบราณคดี โดยอาศัยเทคนิคและวิธีการที่ทันสมัยเพื่อที่จะคงสภาพเดิมให้มากที่สุด ดังนั้นเมื่อโบราณสถาน โบราณวัตถุมีความสวยงาม นักท่องเที่ยวที่เข้ามาชมมีความพึงพอใจมากยิ่งขึ้น และอยากกลับมาเที่ยวอีกครั้ง

ปัจจัยด้านความปลอดภัย เป็นปัจจัยที่สำคัญที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเมืองประวัติศาสตร์เชียงใหม่มากขึ้น โดยปกติแล้วการที่นักท่องเที่ยวตัดสินใจจะเดินทางไปยังบริเวณใดบริเวณหนึ่งนั้น สิ่งหนึ่งที่จะต้องคำนึงถึง คือ ความปลอดภัย เพราะฉะนั้นบริเวณใด มีปัญหาเรื่องความปลอดภัยเกิดขึ้น ย่อมจะมีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวด้วย ดังนั้นหน่วยงานของภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านนี้ โดยมีการจัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวก และให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวเป็นพิเศษ มีการจัดเจ้าหน้าที่ตำรวจออกปฏิบัติงาน และตรวจตราตามสถานที่สำคัญ ๆ ได้แก่ โบราณสถาน พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เพื่อให้นักท่องเที่ยวรู้สึกมั่นใจในความปลอดภัย และเกิดความประทับใจอยากกลับมาเที่ยวอีกครั้ง

ปัจจัยด้านการบริการเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวเมืองประวัติศาสตร์เชียงใหม่ ดังนั้นหน่วยงานของภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญปัจจัยด้านนี้ โดยมีการจัดสถานบริการที่มีมาตรฐานเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวจากสถานที่ต่าง ๆ ให้เพียงพอกับจำนวนนักท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีความรู้สึกสะดวกสบายในการท่องเที่ยวครั้งนี้

ปัจจัยด้านรายได้ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเช่นกัน ดังนั้นรายได้เป็นตัวกำหนดการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว ดังนั้นเมื่อนักท่องเที่ยวมีรายได้ประจำที่แน่นอนสามารถที่จะเดินทางมาท่องเที่ยวตามสถานที่ต่างๆ ได้อย่างทั่วถึง

6.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1) ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรทำการศึกษาโดยให้มีการกระจายข้อมูลที่เหมาะสม คือ เก็บข้อมูลในแต่ละช่วงเวลา เพื่อที่จะได้ข้อมูลนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพผลการศึกษาที่วิเคราะห์ได้เป็นประโยชน์มากที่สุด

2) การศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวเมืองประวัติศาสตร์เชียงใหม่ อาจจะมีปัจจัยอื่นๆ เช่น การพัฒนาด้านการสื่อสารและโทรคมนาคมความร่วมมือระหว่างประเทศในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของโลก ซึ่งผู้ศึกษาไม่ได้นำมาไว้ในแบบจำลอง ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปควรนำปัจจัยอื่นๆ ที่สำคัญมาวิเคราะห์เชิงคุณภาพในแนวลึกต่อไป

3) กลุ่มประชากรที่ทำการศึกษา เพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคือกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย ทั้งนี้อาจทำให้ผลการศึกษาที่ได้สามารถนำไปใช้ได้อย่างจำกัด ควรทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่างประเทศในการท่องเที่ยวเมืองประวัติศาสตร์เชียงใหม่ นอกจากนี้อาจมีการศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ของนักท่องเที่ยว เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่างประเทศและวิเคราะห์ระดับของปัญหาของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเมืองประวัติศาสตร์เชียงใหม่ และนำผลการศึกษาที่ได้มาประยุกต์ใช้กับกลุ่มประชาชน และนักท่องเที่ยวทุกคน

4) ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรทำการศึกษาประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ในการดูแลรักษาเมืองประวัติศาสตร์เชียงใหม่ เพื่อกำหนดเป็นนโยบายและจัดสรรงบประมาณในการดูแลรักษาเมืองประวัติศาสตร์เชียงใหม่ อำเภอเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย